

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTA KANCELEJA

PAZIŅOJUMS PRESEI

Reģistrācijas Nr. 90000038578 • Pils laukums 3, Rīga, LV-1900

Tālrunis: +371 67 092 106 • E-pasts: info@president.lv

19.05.2025.

Kopīgais paziņojums par Latvijas Republikas un Japānas stratēģisko partnerību

Saistībā ar Latvijas Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča un Japānas premjerministra Šigeru Išibas tikšanos Tokijā 2025. gada 19. maijā abi vadītāji augstu novērtēja Kopīgo paziņojumu par abu valstu stratēģisko partnerību.

(Stratēģiskās vides izmaiņas un nepieciešamība stiprināt Latvijas un Japānas partnerību)

1. Abi vadītāji apliecināja, ka Latviju un Japānu kā partnerus vieno ilggadīga draudzība un sadarbība, balstīta uz kopīgām vērtībām un principiem, tostarp brīvību, demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesībām. Draudzība starp valstīm pastāv jau vairāk nekā 100 gadus, kopš Latvijas valsts izveides. Šajā laikā Latvija un Japāna ir izveidojušas ciešas diplomātiskās saites un iesaistījušās aktīvā politiskā dialogā visos līmeņos.
2. Latvija un Japāna, kā arī starptautiskā sabiedrība saskaras ar aizvien lielākiem izaicinājumiem drošības videi un saasinātu ģeopolitisko spriedzi un nestabilitāti. Abi vadītāji uzsvēra pieaugošo izpratni par to, ka Eiroatlantiskā un Indijas un Klusā okeāna reģiona drošība ir savstarpēji saistīta, un viņi atzīst nepieciešamību padziļināt divpusējās attiecības, lai efektīvāk reaģētu uz mainīgo stratēģisko vidi. Tādēļ Latvija un Japāna ir paaugstinājušas savas attiecības līdz stratēģiskai partnerībai un darbojas, lai uzturētu un stiprinātu brīvu un atvērtu starptautisko kārtību, kas balstīta uz tiesiskuma principiem, tostarp brīvu un atvērtu Indijas un Klusā okeāna reģionu, stiprinot divpusēju un daudzpusēju sadarbību visdažādākajos jautājumos.
3. Abi vadītāji ir apņēmušies stiprināt abu valstu politisko sadarbību. Papildus politiskā līmeņa dialogam Latvija un Japāna turpinās regulāras divpusējas diplomātisko iestāžu konsultācijas par plašu jautājumu loku, tostarp par starptautisko mieru un drošību, kā arī dalīsies viedokļos par to, kā risināt starptautiskās vides izaicinājumus.
4. Abi vadītāji atkārtoti norādīja, ka Krievijas agresija pret Ukrainu ir smags starptautisko tiesību, jo īpaši ANO Statūtu, pārkāpums. Viņi pauda solidaritāti ar Ukrainu un vēlreiz apliecināja savu atbalstu Ukrainas suverenitātei un teritoriālajai integritātei, kā arī nosodīja Krievijas neapdomīgo, bezatbildīgo un provokatīvo kodolretoriku kā apdraudējumu starptautiskās sabiedrības drošībai un mieram.
5. Abi vadītāji arī atzina, ka Krievijas agresijai pret Ukrainu ir tālejošas sekas, kas ietekmē visas pasaules valstis. Tādēļ viņi aicināja visas puses atturēties no jebkādas palīdzības sniegšanas Krievijai, kas varētu veicināt tās agresijas turpināšanu, tostarp sniegtot

- palīdzību sankciju apiešanā un divējāda lietojuma materiālu, piemēram, ieroču sastāvdaļu, aprīkojuma un izejvielu piegādē. Viņi vienojās sadarboties, lai nodrošinātu pārredzamu un taisnīgu palīdzības sniegšanu Ukrainai, tostarp atjaunotnes un rekonstrukcijas jomā.
6. Abi vadītāji arī nosodīja militārās sadarbības izvēršanu starp Ziemeļkoreju un Krieviju, tostarp Ziemeļkorejai eksportējot un Krievijai iepērkot Ziemeļkorejas ballistiskās raķetes un munīciju, tā pārkāpjot vairākas ANO Drošības padomes rezolūcijas; viņi nosodīja to, ka Krievija šīs raķetes un munīciju izmanto pret Ukrainu, un Krievijā izvietoto Ziemeļkorejas karavīru iesaistīšanos kaujās pret Ukrainu. Šī sadarbība negatīvi ietekmē drošību gan Indijas un Klusā okeāna reģionā, gan Eiropā.
 7. Abi vadītāji stingri nosodīja Ziemeļkorejas turpināto kodolieroču un ballistisko raķešu izstrādi, kas pārkāpj vairākas ANO Drošības padomes rezolūcijas. Viņi atkārtoti apstiprināja apņemšanos pēc pilnīgas Korejas pussalas denuklearizācijas un pieprasīja, lai Ziemeļkoreja pilnībā, pārbaudāmi un neatgriezeniski atsakās no visiem kodolieročiem, esošajām kodolprogrammām, un jebkādiem citiem masu iznīcināšanas ieročiem (MII) un raķešu programmām saskaņā ar visām relevantajām ANO Drošības padomes rezolūcijām. Viņi uzsvēra nepieciešamību atturēt un cīnīties pret Ziemeļkorejas ļaunprātīgajām kiberaktivitātēm, tostarp kriptovalūtas zādzībām, kuras tiek izmantotas nelikumīgo MII un ballistisko raķešu programmu finansēšanai. Viņi mudināja visas ANO dalībvalstis pilnībā īstenot visas attiecīgās ANO Drošības padomes rezolūcijas un mudināja Ziemeļkoreju nekavējoties atrisināt cilvēku nolaupīšanas jautājumu.
 8. Abi vadītāji pauda nopietnas bažas par situāciju Austrumķīnas un Dienvidķīnas jūrā un stingri iebilda pret jebkādiem vienpusējiem mēģinājumiem mainīt *status quo* ar spēku vai piespiešanu. Viņi uzsvēra brīvas kuģošanas un pārlidošanas nozīmi saskaņā ar ANO Jūras tiesību konvenciju (UNCLOS), kas nosaka juridisko ietvaru visām darbībām okeānos un jūrās. Viņi arī uzsvēra miera un stabilitātes nozīmi Taivānas šaurumā kā būtisku starptautiskās sabiedrības drošības un labklājības elementu. Viņi iestājās par jautājumu miermīlīgu risināšanu abpus Taivānas šaurumam.
 9. Abi vadītāji atzina ekonomiskās noturības un ekonomiskās drošības palielināšanas nozīmi, tostarp stratēģisko preču stabilu piegādi, piegādes ķēžu dažādošanu un noturīgas kritiskās infrastruktūras izveidi. Viņi arī uzsvēra, cik svarīgi ir vērsties pret kaitīgu praksi, piemēram, ārpustirgus politiku un metodēm, pārprodukciju, ko tās izraisa, un ekonomisko piespiešanu. Viņi atkārtoti apliecināja apņemšanos padziļināt sadarbību, tostarp ar informācijas apmaiņu un koordinētu rīcībpolitiku. Kā tas tika rosināts G7 Hirošimas samitā 2023. gada 20. maijā, viņi atzina, ka pārredzamība, dažādošana, drošība, ilgtspēja un uzticamība ir būtiski principi noturīgu piegādes ķēžu tīklojuma veidošanai un stiprināšanai ar līdzīgi domājošiem partneriem, kuri ievēro starptautiskās normas un saistības un ir apņēmušies atbalstīt brīvas un savstarpēji izdevīgas ekonomiskās un tirdzniecības attiecības, rīkojoties atbilstoši šiem principiem.

(Sadarbība dažādās jomās)

10. Atzīstot aizsardzības sadarbības nozīmi pieaugošo draudu novēršanā, abi vadītāji pauda nodomu veidot ciešākas saites starp attiecīgajām aizsardzības institūcijām.
11. Abi vadītāji bija vienisprātis, ka regulāras konsultācijas starp savu valstu aizsardzības ministrijām, informācijas apmaiņa un praktiskā sadarbība aizsardzībā - politikas, personāla apmaiņas, hibrīddraudu un kiberdraudu, militārās izglītības un apmācības jomā stiprinās valstu spējas un koordināciju krīžu laikā.

12. Šajā sakarā abi vadītāji bija vienisprātis par nepieciešamību veicināt turpmāku Japānas un NATO sadarbību. Atbalstot šos centienus, abas valstis centīsies izmantot NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centra sniegtās sadarbības iespējas Latvijā.
13. Abi vadītāji uzsvēra nepieciešamību stiprināt Latvijas un Japānas divpusējo ekonomisko sadarbību, tostarp investīciju un tirdzniecības jomā. Viņi bija vienisprātis par to, cik svarīgi ir veicināt ekonomisko sadarbību, izmantojot iespējas, ko sniedz tādi satvari kā ES un Japānas Ekonomisko partnerattiecību nolīgums, ES un Japānas Stratēģisko partnerattiecību nolīgums, Trīs jūru iniciatīva un citi. Viņi apstiprināja, cik svarīgi ir uzturēt un stiprināt brīvu, taisnīgu un uz noteikumiem balstītu daudzpusēju tirdzniecības sistēmu ar PTO (Pasaules Tirdzniecības organizāciju) tās pamatos, un vienojās kopīgi strādāt pie PTO reformas, lai uzlabotu visas tās funkcijas.
14. Zinātnes, tehnoloģiju, pētniecības un inovāciju jomā abas valstis padziļinās zinātnisko un tehnoloģisko sadarbību, apmainoties ar zināšanām un pieredzi un veicot kopīgus pētniecības pasākumus tādās jomās kā dzīvības zinātnes.
15. Latvijai un Japānai ir bagāta daudzveidīgu un dinamisku starppersonu kontaktu vēsture kultūrā, sportā, tūrismā un izglītībā. Vadītāji bija vienisprātis, ka šī mijiedarbība ir stabils pamats ilgtermiņa sadarbības veicināšanai starp abām valstīm, jo īpaši starp nākamajām paaudzēm. Viņi atkārtoti apliecināja savu apņemšanos veicināt iedzīvotāju tiešos personiskos kontaktus, tostarp izmantojot iespējas, ko sniedz Darba brīvdienu nolīgums.
16. Abi vadītāji apliecināja, ka Latvija un Japāna sadarbosies starptautiskajā arēnā, tostarp ar Apvienoto Nāciju Organizācijas starpniecību. Latvija un Japāna plāno padziļināt sadarbību ANO funkciju stiprināšanā, kas ietver steidzamas Drošības padomes reformas veikšanu.
17. Abi vadītāji atkārtoti apliecināja apņemšanos paātrināt sadarbību starptautiskā katastrofu riska mazināšanā saskaņā ar Sendai ietvarprogrammu katastrofu riska mazināšanai. Viņi uzsvēra katastrofu gatavības pieejas kritisko nozīmi un nepieciešamību veikt ieguldījumus cilvēkos, precēs un infrastruktūrā katastrofu riska mazināšanai.
18. Abi vadītāji sadarbosies, lai stiprinātu progresīvu un jaunu tehnoloģiju radīšanu, tostarp kibernetikā, mākslīgā intelekta (MI) un kosmosa jomā, kā arī citās jomās, kas ietilpst ES un Japānas Digitālās partnerības tvērumā.
19. Abi līderi vēlreiz apliecināja savu apņemšanos pēc pasaules bez kodolieročiem. Viņi arī atkārtoti apstiprināja, ka ir svarīgi saglabāt un stiprināt Kodolieroču neizplatīšanas līguma režīmu (KNL) kā globālās kodolatbrūņošanās un kodolieroču neizplatīšanas arhitektūras stūrakmeni, un ir kopīgi apņēmušies turpināt sadarbību šajā jomā.
20. Abi vadītāji sadarbosies pasaules pārtikas un energoapgādes drošības jautājumu risināšanā.
21. Abi vadītāji veicinās sadarbību tādos globālos jautājumos kā veselības joma pasaules mērogā un klimata pārmaiņas, lai panāktu vispārēji pieejamus veselības aprūpes pakalpojumus (UHC) un stiprinātu veselības aprūpes sistēmu pasaulē.
22. Ņemot vērā iepriekš minētās apņemšanās un cenšoties atbalstīt Kopīgā paziņojuma efektīvu īstenošanu, abas valdības regulāri un savstarpēji pieņemamos intervālos pārskatīs Kopīgā paziņojuma īstenošanu.